

Maksa,
Zelgawā saņemot:
 par gadu . . 2 rub. 20 kap.
 par 1/2 gadu . . 1 " 20 "
 par 1/4 gadu . . " 60 "
 Par adreses pārmaiņu
 samaksa 10 kap.

Latweeschu Amises.

Maksa,
pa pastu pērsūtīt:
 par gadu . . 3 rub. — kap.
 par 1/2 gadu . . 1 " 60 "
 par 1/4 gadu . . " 90 "
 1/2 ahrsemēn 4 rub. 50 kap.,
 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Isnahk diweis nedelā.

Redakcija un ekspedīcija:
 Zelgawā. Raugibferu eelā № 14.

84. gada-gahjums.

Studinajumi maksa:
 par shtu rakstu rindinu 8 kap., preekšpuse 20 kap.

Vatweeschu kolonija Warschawā.

II.

Kad 1904. gada „Latweeschu Amischi“ № 77 un 78 rakstīju par šchejeenes, t. i. Warschawas Latweeschu kolonijas fahkumeem un wīnas attīstīšanos, ihsumā apluhkodomans ari tos apstahklus, kas lawē wīnas selschānu un usplaukshānu, es ar preeku peemineju, ka šchejeenes Latweeschu reis modushēes no garigā meega un fneegufchi rotas uš kopigu darbu, lolo-dams tās zeribas, ka šchoreis dorbs gan warbuht selmesēes. Bet tagad, gadu wehlah, schis zeribas jau fahst isgaisi. Pēetruhta mums ta, ko fahz par sparū, pēeruhka energijas un is-turības — un pamašam, bet drošchi, muhs pōhrnem agrakā weenalshiba un nogurums — mehš eemeegam . . . Pēetruhta mums tizibas pascheem uš sewi, tās tizibas, kas neluhkōjās ne pa labi, nedš kreisi, bet drošchi dobās uš preekshu un melē un atrod aishnem jaunās telas un jaunus zekus, pa lūreem fotojot, tomehr pamašam tuwojās sprausstajam mehškim. Kaut ari ar lihsumu, kaut aplahrt un aplahrt, bet tatschu uš preekshu . . . Tās tizibas mums pēetruhta, ja, tahds mums pat nēmaf nē-bij! . . . Jau no pat pirmā fahkuma mehš gan luhkōjamees ir pa labi, ir pa kreisi — pat atpatok mehš luhkōjamees un zere-jām atroht ušmudinajumu un pabalstu pagahstē — itai uš preekshu luhkōtes, uš preekshu eet mums truhka spēhla, preeksh tom mums pat gribas nēbij! . . . Un ja ari lahbeem no mums ta bija, tad wīnu nomahza un pahrpēhja to „lūngu“ bars, lūreem schēitās labai efam fnaust wehl jo projam, waj ari wifā flufumā aparāt fawus weikalnūms, eeraust „tos grafchūs“ un tift no wīneem atkal wafam waj nu pēe „fahā galda“ waj ari kaut kur „jautru lauschu“ fabeedribā, kurā nēprafa pēhž tam, kas tu tahds efi un ko tu juht un domā — kaut bijufe itai ta naubina . . .

Diwas reifes jau šchejeenes Latweeschu bija fneegufchēes ro-tas uš kopigu darbu, diwas reifes pulzschēes un beedroju-tchēes ar wislabakajem nodomeem un zeribām kruhtis — un abas schis reifes nodomi isjuka un zeribas isgaisa nēweenproh-bitas, fawstarpējas nēfahstānas un nelabwehligu apstahklus deht . . . Šfīula reis preeksh gabeem fahstahditais un nodibinatais wihru foris, isgaisa fawā fahkumā ari dibinata bibliotēka, is-gaisa tā, ka pat no eegahdatajām grahmatām ne fihmes nēpa-lifa . . . un dshwoja atkal katrs par sewi un katrs preeksh fewis . . .

Bet 1903. gada wafara eenesa jaunu laikmetu šchejeenes Latweeschu dshwē. Ar spirgteem spēheem tagad wifē lehrās pēe darba un schis fahzeens uš beedroshānos un pulzschānos fawā starpā, schis fahzeens uš kopigo darbu it kā atwēlshja wifū peeres un atspirdsmāja garu. Rats ar preeku lehrās pēe darba, katram bija mihli tee břihtini, lūrus wareja pawadit fawu tautēschu widū — un kopigais darbs weizds tift labi, ka pēhž dāschēem mehnešchēem jau wareja parahstīt Samstarpējas Palihdshibas beedribas statutus un eefneegt tos apstiprināshānai.

Tas bija fahkums un tas bija tas laikmets, par lūru rakstidams, es pagahjuschā gada isreiz zeribas, ta schi atmošchāns laikam buhs galigā. Bet zil ruhka ir malbhichāns! Tagad, tiftai gadu pēhž tam, jau waru gandrihs fahzīt, ka tas bija fah-kums un lihds ar to ari — beigas . . . Zil fawabi tas ari nē-istlāufās, tatschu tas tā ir — un agrakō zeribu wairs nawi. Tēe lungi, lūreem ruhpeja naidš un nēfahstāna tautēschu starpā, panahza fawu un war tagad preezatees — wīnu zeribas rah-dās pēepildamees. Un ja ari warbuht apstahkli grofisees, tad tomehr meera un faderibas nēbuhš un weenprahstiba wairs nē-rafēes, jo wīnu sehā sehlla seh. Schis naidš un fawstarpējā nēfahstāna, lūra radās jau pirmajā beedroshāns laikmetā un ishaugo, tā fatot, lihds ar paschās beedroshāns attīhstību, tift drihs wairs nēislihdsinafēes.

Kad uš beenas fahrtības nahza jautajums par beedribu un tifa lemts par fawstarpējas palihdshibas Beedribas dibina-shānu, dāschēem no lūngeem, waj labai fatot lahdam lūngam, tas nēbij pa sobam un wīnch no fawas pufes proponeja dšēe-dāshānas beedribu, eeteikdams to par weenigo un labako, lahdu muhsu apstahlēš waretu dibinat. Bet tiftlihds wīnch jūta, ka tumal apluhkojot, wina projektš fawdē pamatu, wīnch glufchi at-lahsti issteizās, ka tahdā gadijumā wina lahja wairs par scho flēegfni nēnahkshōt un ka wīnch gahdshōt par to, lai no muhsu beedribas nēlas nēisnahstū. Protams, ka no ziteem schahdi draudi tifa ušpēmī tā nēapdomati issteikta mulkiba, kura nēlon pēegreest nopeetnaku wehrtību, eewehrojot wehl to, ka nahkshōchā reifē schis pais lūngs tomehr eeradās. Tatschu pa-mašam radās ari wina pufē dāschī beedri un pēekriteji — fahbi tam, tairnību fatot, bija jau no pat fahkuma — un masā pul-sina widū eewēfās nēfahstānas un personības. Pirmā naida un nēfaderības sehlla bija isfehā un fahla diht. Un isfehja scho sehllu tairni tee laudis, lūri pirmā fahkumā tift sehli ru-

naja par trim mohšām: faherību, draudshību un mihlēstību. Bet tiftlihds schēe lūngi redseja, ka wīnu nobomatā faherigas un draudshigas eewitoshānas un ušdshwes fabeedriba fohl pēenemt nopeetnu raksturu un uštahdit sewim sehklus un ideolafus mehrlūs, faherības, draudshības un mihlēstības weeta stahjās nē-meers, nēfatiziba un naidš.

Gefahstot, fahchr wīseem wehl bij stingri noteikts mehrlūs, fahchr wīfus nobardinoje jaunās beedribas statutu fahstahbi-shāna un eefneegshāna preeksh apstiprināshānas, scho lūngu „runas“ un spreebūmi atrada mas dshridigu ausu. Wifū zeri-bas bija liltos uš nahkshō beedribu un ap to grofijās katra domas. Jaunojai beedribai wajadseja nahst kā gaismas un loimes nēsejai starp šchejeenes fwechhu tautu widū isfahstāseem Latweeschēem un tās zeribas un apfina nostuhma pēe malas katra personību un personiga labuma mellešchānu. Pat tee lūngi, lūri eefahkumā pretōjās schahdas beedribas dibināshānai, tagad masleet pēekahpās un lihds ar ziteem parahstija statutus.

Statutus parahstija un aishuhtija — un zeribā uš jo drihsu apstiprināshānu leeta wifhijās jo fētmigi uš preekshu. Tifa wahkti jauni beedri, ušrahstītas pilshēstā un ap-lahrtne dshwojōshō tautēschu adreses un eewehrois wifš, kas ween waretu par labu nahst jaunojai beedribai. Un tad pēe-nahza sīna, ka muhsu beedribas statutu leeta jau nēmta zour-luhkshōchānā un weetejai polizejas waldei ušdots eewahkt sīnas par Warschawā dshwojōschēem Latweeschēem, wifš it kā atspirga un pēhž lotra eefpēhjas palihdshja pēe scho sīnu eewahkshānas.

Bet tad leeta pamašam aplūsa un aplūsa ari muhsu darbiba beedribas un beedroshāns labā. Igi gaiditais sta-tutu apstiprinajums nēnahza, par to pat nēneka nēdshrejeja un wifš pamašam atlahba. Pagahja mehnešis pēhž mehnešchā — un ar katra schahdu mehnešis radās jo wairak tahdu, lūri jau fahla schahbitees par kopigās leeta labu isdoshānos un schis fawas schahbos ari nēbuhst nēsehpa ziteem. Ar katra mehneši uš kopigajām fawulzschēem atnahza masal un masal, weens rehž otra atlahpās pēe malas pat tee, lūri eefahstot bija droshātee un sparigatee rihlotaji, lihds beidjot isllihda wifš un beedribas leeta aplūsa pomijam.

Tatschu schis nogurums, schis schahbas un netiziba nē-nahza paschās no fewis, tās tifa leela mehtrā mahšligi eepote-tas un ušpuhtas no to lūngu pufes, lūri jau no pat fahkuma bija pret beedribu un katra beedroshānos nopeetnā noluhkā. Deetas ilgā wīljināshāns bija wīneem labalais lihdsellis ee-runat un eestahstīt weenam pēhž otra, ka tur nēlas nēisnahks un nēlas nēbuhš. Un redsejami schahbas un netizību paschu pirmo rihlotaji starpā, atlahpās pēe malos ari tee, lūri par scho leeta dabuja sīnat wehlah un ar sirdi un dwehseli buhtu stahjuschēes zitu rindās.

Bet ar to wehl nēpeetila. Wajadseja apmehtat ar dub-leem un nēshruemeem ari tos, lūri tomehr wehl nēpēekahpās un nēfahdeja zeribu. Wajadseja gahdat par to, lai uštiziba uš fahēem „stuhrgalwigojeem“ galigi fustu un masal sparigajeem wairs nēbuhstu nēweena pēeturas punkta. Un tas fahēem lūngem pa daktai ari isdewās. Netika taupiti glufchi nelahdi lihdselli, lai dabutu no zēla tos, lūreem nēbij nē masatās gri-bas un wehleshchāns spēhlet kaut lahdu lomimu scho lūngu fahbeedribā — un scho lūfā zihna wīlkās no pat fahkuma un wīlfes jo projam, tiftai laitu pa laikam mainidama fawu weidu un stahwolli. Rahds buhs gala isnahkums un lūrā pufē palits uswara, to rahdis nahkōne.

(Turpmal beigas.)

No kara-lauka.

Pirmee fohi uš meera sehlgshānu,

tā telegrafs sīno, sperti nu jau ari uš kara-lauka. No Gohjā-danas sīno, ka 27. augstā pufdeņā pēejahjis pēe muhsu preeksh-fargeem netahku no dshlējēla lahds Japānu generalshchāna ofi-zeers, kā parlamentars ar baltu flagu, pawadīs no 50 wihreem. Parlamentars pahneēdša lahdam muhsu generalshchāna ofizeerim, kas wīnam jahja preti, rakstu no maršhala Džamas muhsu wirs-fomandeeram. Schāi rakstā Džama fuhsta generalim Benewitsham fweizinojumu un laimes wehlejumū uš meera noslehgumu un kara nobeigumu un luhds wīnu, eejelt Kreerū pilnwari, ar ko waretu nolihgt jautajums par pameera noslehgshānu. Wīnch no fawas pufes eejehlis generali Fufufshimu par pilnwari un leel preekshā par abu pilnwaru fatitshāns weetu Schā-chedsas stahjū. Par pilnwari pēe pameera noslehguma fawu-nām eezelts no Kreerū pufes wirs-pawehluēla schāna generala fortekmeistars Dranowfki.

Zil Kreewijai makfahjis karš ar Japānu?

Wīfus fawdejumus, kas zaur karu sehlušchēes, protams, nē-maf naw eefpēhjam aprehinat. Leelalais — isdewumū par

armijas uštūrešchānu. 1904. gada Kreewija atwehleja preeksh kara 621 milj. rubku. No tam redsam, ka zaur-mehrā katra kara deena ismahajufi uš 2 milj. rubku. Kad ar-mija pēeauga uš 400.000 wihreem un tifa isfuhstita II. un III. estadre, tad kara isdewumi wairojās uš 3 miljoneem deenā. Ja eerehšina fawdejumus Fufufshimas kaujā un postahwigos kara spēhla fuhstijumus, tad gada kara isdewumi buhtu 1200 milj. rubku. Ja pēe schis summas pēerehšinom pagahjuschā gada is-dotos 621 miljonus un 200 miljonus preeksh kara spēhla at-fahkshānas, tad isnahk wispahrigā kara isdewumu summa 2.000 miljonu rubku.

Gewehrojot to, ka Kreewija scho summu dabuja pa leelakai daktai zaur aishnehmumeem nē sem 5 procentēem, tad scho aishneh-mumu atmahkai lihds ar procentēem 20 gadu laikā, eerehšinat belshchānu, wajadshs lahbus 220 miljonus gada, t. i. 3 1/2 rbf. uš kattras wihrešchā galwas. Schinis isdewums naw eerehšina-tas summas par ispohtēem zētofshchēem un dshlshēem un kara-lūgeem.

No ahrsemēm.

Galas dahrdshiba Wahzija.

Jau wifū wafaru Wahzeeshi wēd asus stihbus un domu isfainu, isleekās, tihri par tahdu nēswarigu jautajumu, kā ga-las dahrdshību, un ja par to buhtu tam jarunā, tad Wahzeeshu nama mahēm, bet nē politikēem. Tomehr pateeshibā tā nawa. Jautajums par galas dahrdshību dshl aisher wifas Wahzu tau-tas intreses un stahw zeechāka faharā ar Wahzijas eefshējo politiku pēhdejs gads. Leeta proti tā, ka Wahzijas eefshējo politiku wada wihri, fewischi semkopības ministris Pōbbjehkis un walfstanslers Būlows, lūri pahral aish-stahw agrareeshu jeb leelgruntneeku intreses, par kaiti zitu ee-dshwotaju intresēm. Tā wīspiemš tagadejā walbiba ušpēhla pahral augstas muitas uš labību, ko eewēd no Kreewijas (schis likums nahs spēhā pawafart), tā fahdshchēem maifi Wahzu stahdneeleem. Galas dahrdshiba, turpretim, zēlās no tam, ka pahral teel agruhstinata gan ar muitām, gan zitabi, dshwū un kantu lopu un galas produktu eeweshāna Wahzija no zitām semēm. Un eemešs ari preeksh tam labs isdomats: augstās muitas wajadshgas tam-deht, lai aishlawetu dāschadu lopu sīmitu eewafahshānu Wah-zija! Pateeshibā ir tā, ka tagad meterinarfīnatne tiftahst attīhsti-jušēes, ka loti weegli war noschēirot sīmus lopus un sīmu lopu gatu no weseleem, un tamdeht nēbuhst naw wajadshs lopu un galas eeweshānu aishleegt. Wīfleegums ir wajadshs agraree-shēem, lūri, tā kā tā spēsti pahreēt uš lopkopību, tagad war barot tiftai zuhtas un wehreshchus un tos pahrdot par pawafainu zēnu.

Semkopības ministris Pōbbjehkis — garamejot japeebilt: weens no Pruhšijas eewehrojameem agrareeshēem un lopkop-jeem — nēfen Pruhšijas leelgruntneeku laufahimneeku faeimā tureja runu, lūrā, atbilstot fawēem pretineeleem publiā un amish-neežibā — nēmahs aprahdit, ka — galas dahrdshības wispahr Wahzija nēmaf nēefot, turpretim — no galas truhkuma nēwa-rot nē runa buht, jo statistikee skaitis pēerahdot, ka ešot — pat galas pahrpahitums — it uš eefshwotaja apm. 120 mahz-gadā par dāudsi Deemshēhl schēe ministra apgalwojumi nēistur nelahdas kritikas: par galas dahrdshību katra deenu lūrgā pahr-leezinās katra Wahzu nama mahē, fahlihdsinot galas zēnas tagad un apmehram gadu eepreeksh; otrahrt: par galas truh-kumu gaischu leezību dob skaiti par eefshwotaju un galas lopu skaita pawairoshānos Wahzija. No schēem skaitēem redsams, ka galas lopu skaitis pawairojees dāudš masalā procentu fa-mehtrā, nēlā eefshwotaju skaitis. Zil leela dahrdshiba Wahzija ir, redsams pēem. no tam, ka Ganowerē, kur wiswairat Wah-zija zuhtas audfina, mahzina zuhtas galas, pēhž kaujāmā fwara, t. i. eefkaitot kaulus, makšā 45 un wairak kapeitas. Wehreshchā gala wehl dahrgata.

Schahda weenpufiga politika, skatōtes no Wahzijas walfis stahwolka, tai nēfola nēfa laba. Wēselā meefā mahjo wēfels gars. Garigi spirgta un zēnfiga tauta war tiftai tad buht, tad tai netruhstīt dabigās pahrtikas, kad tai naw jabadojās, naw jopahrteel no nabadshgas, mas barojōshas barības. Wēhejdā ga-dijumā, tā pēedshwotajumi rahda, kad tauta nēdabon pēeteelochi pahst, ta weegli fahfign ar dāschām nitnām sīmitām, kā zingu, bada tihfu, koleeru un t. t. Schahdā zēlā tauta nēween ahtri tuwojās meefigā un garigā sīnā iswirtibai, bet ari ahrejam eē-naidneefam spēhž wahji turetes pretim.

Wehl ir otrs eewehrojams launums, kas zēlās no schah-das isfhredshgas politikas. Rawejot tautai lehtu uštūras lihdsellu pēeweshānu, nēween pamafina tautas reezēnu, nēween pamafina tautas spēhklus, bet ari mahšligā zēlā nowēd Wahzija

strahdneelus zihnd preefch augstalam algam. Zilwels nu meenreij eht grib — lo lai tab dara tohd ahrfahrejd bahrdhibd? Pamasinat isdewumus. Ir sinams mehrs, par kuru wairaf nepar pamasinat. Ta tab atleel — wairaf pelnit, lai nahktu zauri. Ja Wahzijas leelgrunneekem til labds fainneezijksd apstahkds lauftrahdneeku algu paavgstinafchana nedaris nelahdas galwas fahpes, tab dauds grehtaf ees Wahzijas fabrikanteem, kureem jastur asa konturenze pasaulles tirga. Ja tee nespehs ispidit strahdneeku pawairotds prasfhas, tab paredfami nitni streiki. Bet to felas war buht deefgan behdigas tillab preefch fcheem ruhpnneekem, ka ari pascheem strahdneekem un wifas Wahzijas ruhpnneezibas. Ta ir leelata alofchands — eedomatees, ka streikis katreij strahdneekem par labu. Tas ir uf abejam pufem greefigs eerozis, kurfch weegli war ewainot, ar to neufmanigi apejotees? Zit dabigs un wajadfigs strahdneekem streikis war buht finama reije un finamds apstahkds, til laitigs un postofchs, tab tas teel neweeta isleetots. Ja nu zaur pahrmehrighu un nebabigu bahrdhibu Wahzijas ruhpnneezibas strahdneeki teel fpeeti streiket, tab zaur to neween war tift trauzeta Wahzu ruhpnneeziba, bet ari wifa Wahzijas eefcheja, politifka dshwe. Bet ne waldbiba, ne tauta no tam neta nemanto. Schitahdas war buht bumbeeres, ka tagabejee Wahzu waldbibas wihi audfina pee agrarpolitifkas tofa.

Ra nu lihbfetees, ja walhs intrefes newar pazeesi, tab wifa eefshwotaju wairuma intrefes teel feebotas weenas neelas fchiras intrefem par labu? Saprahtigalds konserwatimds lapas, ka „Post“, „Reichsbote“ un „Kreuz, Ztg.“ eeteiz waldbibai, peefahptees pret tautas profijumeem un gahdat, ka Wahzija tiftu atweeglotu galas lopu eewefchana. Laikrafft, kas teel uftureti no agrareefcheem, noleeds jebtahdu galas truhfumu, bet pee galas bahrdhibas efot wainigi — pilfehitas, ar dahrgojam, lepnozam lopu kautuwem, meefneeki, kas nemot pahraf ougstu zenu par lopu nofaufighanu, un pehbigi — bahchabi lopu ftarptirgotaji. Newar leegt: famu fainneezijksd intrefchu un eefshwotaju wefelibas labd pilfehitas eerihlojufchdas difchdas lopu kautuwes un kreetnas galas atwehfinafchanas telpas un isdewumi par tam jaecnem no raavgstinas galas talfes. Ari meefneekem jaet fawai publikai preim, jatura neween tifti fchirni, bet ari leelats perfonals, kas pafellejumus pahref mahja. Kas uf ftarptirgotajeem atteezds, tab tur wainigi ir paschi agrareefchi, kuri nestahjds teefchi fahard ar pilfehite patehretajeem, bet leeto aplintus zelus. Domehr — wif fchee isdewumi paschi war femi war gan pazelt galas zenu par bahcham kapelkam uf mahrzimu, bet galas bahrdhibu un galas truhfumu tee rabit nespehj. Pehdejais, ka augfcham ftaidri aprahbits, zelas behl tam, ka eefshwotajeem wairojotees, newairojds famehrd kaujamo lopu ftaitis un galwenais tabehf, ka mahffligi teel aiftureta galas lopu un galas eewefchana Wahzija, fewifchki par Kreewijas robeffcham.

No lahds „labprahtigas pretimnahffchans“ ari newar leelas leetas zeret. Tahdas leetas war gan noitt laikrafftu flejds, bet walst, ftarw bahchadam eefshwotaju fchiridam, tahda „labprahtiga pretimnahffchana“ war noitt tifti tab, kad finama fchira fainneezijksd find nejuhtds deefgan ftipra, turpmal ufturet fawas weenigds preefchrozibas. Tab noteel islihgums, ar kuru apmeerina wifmas datu no pretpufes prasijumeem. Bet fchimbrihffcham agrareefcheem nefin waj tas wehl wajadfigs. Por wineem ftahw ftipralds politifkas partijas — zentes un konserwatimee. Brihwprahtigo amifchu prasijums, lai reichstogam fanahlot, to tuhlt atlaifch uf mahjam un farihko jaunus jelfchanas, drofchi ween pafittees tifti prasijums. Un lamdehl lai atlaifch? Ja Wahzu tautas wairums ifredsejis preefchftahwjus, kuri peelopj agrarpolitifu tagadeja gard, tab tautai jabuht ari meerd ar fchis politifkas panahkumeem. Ne no weenas politifkas partijos newar prasit, lai ta fawd meefd greeftu.

Weens labums tomehr buhs no wifa fchi kara behl galas bahrdhibas Wahzija. Proti, fubis to weenaldfigo ftaitis, kas par fawas walhs dshwi fala: „Ne mana zuhta, ne mana druwa.“ Kad zilwels eet gulet, wifch ftatds, ka fchahne nepaleef gailojofchdas ogles. Kad iset uf zetu, tab domd, lahds buhs zelfch. Tapat jaunlaitu zilwels, kas nef wifus peenahlumus walst, newar palift weenaldfigs pret fawam teefibdm. Winam jaruhpejds, ka fabeedribd isweidojds tahdi apstahkli, kuroz zilwetu wairums war panefami dshwot. Kas grib gulet, tas lai nebrihnads, ka tam nepaleefweetas pee meelasta galba.

No Wahzijas, koleera, kas pehz fchejeeneefchu domdm eenefta no Kreewijas, fahf isplatitees. Ta, pehz telegramu finam, Berlin d jau 160 perfonas ihfa laikd fahfinufchdas ar koleeru, no kurdm 68 perfonas mirufchdas.

No Italias, Jaunads finas par notufufcho semes trihzi wehsta par breesmigu ispostifchanu. Stefanonija nonahwtas 100 perfonas, Bifkpija 50 un Tripanija 60. San Gregorija fofkairiti 65 nonahweti, Milet 11 nonahweti un 200 fmagi ewainoti. Pija 4 nonahweti un wairaf ewainoti. Garmaroz zeems lihds ar diweem ziteem gandrihs pawifam ispostiti. Tahlat wehl ischere ziemi ispostiti, pee lam 50 zilweti faudejufchi dshwibu. Ari San Onofrijd bijufchi no katastrofas dauds upuri. No semes trihzes peemelletem apgabaleem lihds fcham ir pahri par 2000 nonahwetu un wairaf waj mafaf ewainoto ftaitis fneebds pahri par 10,000. Kalabrijas behdigee fainneezijksd apstahkli, kur truhfti ftimnizu un nabagu patwerfmju, parahbijufchees ar katrizinoschu ftaidribu fchinis deends, kas wifu Kalabriju padarijufchdas par weenu weenigu lihku un gruwefchu faudsi. Gewainotee newar tift aploti un dseedinati, jo truhfti patwerfmju un fahlu. Uf laja laula isjeltas barafas un telts, kuroz ewainotee guf uf plifas semes. Italias fchinnifch dahwajis no semes trihzes zeetufcheem 100,000 liru.

No Turzijas, Seels ugungrehts plofjees Adrianopol d:

Robegufchi 4000 namu (tai pulka dauds kristigu hafnizu un klofteru). Ap 200 zilwetu (na leelakai dalai finneeki) faudejufchi dshwibu, 10,000 zilwetu palikufchi bej pojumta.

No Japans. Wehl par nemeereem Japana. Nemeeri Japana, par laimi preefch meera, nam tahlat isplatijufchees, bet aprobefchajufchees ar Totiju un dahcheem apfahrtines nomadeem. Pee apmeerinafchands palihdfejufi ari dauds waldbibas faprahtigd rihlofchands, kura, eewehrojot ufubidatos fahfchu prahtus, nam rihlojufees ar bahrgem lihdsfelleem, zaur to protams newehrtias weltas afins illeefchans un fadurfmes. Galwenais nopelns par to peeder markifam Jto, kurfch atteizees no apfahrdhibas ar kara-fpehtu. Pats protefts pret meeru wehl turpinajds, bet tas peenem atkantu weidu: ifteizds tilai newainigds eelas demonstrajids, refoluzijds un fapultfchu runas. Eefchleetu miniftris Jofchitawa, kurfch keifaram bij eefneebdis atfahp-fchands luhgumu, atteizds nemt to atpafal. Domehr domd, ka wifch famu atfahp-fchands nodomu wehlat atmeits. Ir notureta ftepends padomes fapulze behl miniftra finojuma klauf-fchands par meera lihgumu un par walfts eefchejo ftahwolli.

Ofal 11. fept. (29. aug.) notureta leela fahfchu fapulze taiffufi felofchu nolehmmu: „Pehz finameem noteikumeem no fahfgtais meers isnihjina ufwaras auglus un iftaifa nahlofcho fahfchigijumu un breesimu fchflu. Waldbibas nefonftituzionela ifturefchands ir wedufe pee negaiditdm nefahrtibdm. Pilschtd, kura ir mikado mitelks, ir apraipits walfts gods un fudis konftituzionelais gars. Tadehl fapulze zer, ka pafeminofchais meers netifs eeturets un ka miniftrija atfahpfees.“ Pee fapulzes weedlijds 4000 perfonu no bahchadam walfts molam. Tifa wairaf ka 20 runas turetias. Polizeja atturejds no eejahfchands. Eefchleetu miniftra Jofchitawas atteiffchands nam peenenta. Pehz pafahwofchd ceraduma miniftru kabinetis ir eefneebdis keifaram finojumu par notufufcho un luhdhis wifu isfchirt jautajumu, waj kabinetom atfahpfees. Samd atbildd mikado dod minifreem padomu, palift fawds meetds un neatfahpfees.

— Sadedfif brunu fugis. No Totijas juhrleetu miniftrija ofijali fino: Uf brunu fuga „Mitafa“ 10. fept. (28. aug.) ap pusnakti ifjehlds ugungrehts, aij nefinameem zehlonem. Ugung fahneebja pulwera telpas, notifa ekplofifja, zaur kuru fuga bahbordd tifa pataifita fuhze fem uhdena lihwijas. Fugis nogrima. Zaur ekplofifju zeetufchi 599 wihi, tai pulka daudsi, kas bij atfteigufchees no ziteem fugeem, dshft uguni. Nogrimufchais fugis bij admiroka Zogo kaujas fugis. Ta ka fugis nogrimis deefgan fekl d weeta, tab zeribas to ufzelt. Sina par brunu fuga nelaimi fahzehlufi pee eefshwotajeem pateefas ftumjas.

No eefchsemem.

No Peterburgas. OTRAS Mandfchurijas armijas komandeeris, generalis Kaulbars, ir eegelts generala Rahanowa meeta par Odesas kara apgabala kara fpehta komandeeris. Generalis Rahanows atfahf ftimbas behl meetu.

— Prefes brihwiba. Grafia Solka konferenzenz pehdej d eefchleetu miniftris, hofameiftars Buliginas pafinojis, ka „Ruf“ rafita, ka wifch isftrahdajot nolikumus, pehz kureem prefei buhffhot peefchirtas plafchas teefibas un pahrfpreefchanas fwababiba, fihmejotees uf jautajumeem, kuri ftahw fahard ar nahlofcham walfts domes lozefku wehleschandan. Schos nolikumus iffludinafchot reije ar nolikumeem par wehleschandu eepreefchendam fapulze.

— Uniwersitatu pafchwaldbibas leeta dots waldofcham fenatam Wisaugftakais ufafs. Pahrgrojot un papildinot Kreewijas uniwersitatu tagad pafahwofcho ufawu atteezigos pantus, jafleeto fchahdi noteikumi: § 1. Uniwersitatis padomei un fapultatem atkauts iswehlet: pirmejai — rektoru un wina palihgu, kur tahdi amati litum d noteikti, otrajdm — fapultatu defanus un feekretarus. Rektors un wina palihgs iswehlams no fahrtigu profeforu ftaita: defoni un feekretari — no atteezigsd fapultates wifem profeforeem. No padomes un fapultatem iswehletds perfonas ftahdamas noteiktd fahria preefchd behl apftirinafchanas. Augfchd mineto amata wifru iswehlei wajaga notift fchaj mahzibas gada, wirts mahzibas darbu fahfumu. § 2. Wahbiba par to, ka mahzibas darbi uniwersitate norifndas pareifi, uf-dota padomei par peenahlumum un wina par to atbildiga. Tai noluhd: a) padomei atkauts fperet peenahzigus folus, rihlojotees waj pilnd fahahwd waj ar tam noluhlam iswehletu komifiju; b) tai gabijumd, ja nefatotees uf padomes fpereteem foleem, uniwersitate isjelas nelahrtibas, kuras trauze fahrtigu akademi-fkas dshwies gaitu, padomei atwehlets luhgt, lai darbus optur pilnigi waj pa dalai uf ilgatu, waj isfatu laifu; c) preefchneeziba par ufraudhibu teel ufzjeta rektorom, kurfch par fahrtibas ufturefchanu uniwersitate un pat tai noluhd atteezigeem aifrahbijumeem infpektorom, ja to atfihit par wajadfigu, leel preefchd padomes apfpreffchana waj no pehdejds iswehletai komifioi; d) ifmellefchonas ftudentu leetds teel ufzjetos profeforu difiplinar-teefai, zeefchi turotees pee 1902. gada 27. auguftd Wisaugftaki apftirinatun nolikumu pamata. § 3. Ar fcheem pagaidu nolikumeem eewedamee padomju, fapultatu un rektoru peenahlumum atteenamim ari uf zitu mahzibas eefahfchu atteezigo preefchneezibu organeem.

— Walfts domes biblioteka. Pee walfts domes eerihlofchot, ka „Ruf. Gaf.“ fino, biblioteku ar flamenakdm fcholaitu grahmatdm par teefu finatnem un politifko ekonomiju. Tapat buhffhot ari fewifchfa itaba preefch tagadejam litumu grahmatdm un wifu ifftaidrojumeem. Walfts domes biblioteka wareschot dabuht wifas amifes, fchurnalus un wifpahrigi wifus periodifkos isdewumus, tahdi ween ifnahf Kreewija.

No Mafkawas. Brihw d jeb priwat-uniwersitates dibinafchana Mafkawa, ka leelas, nopeetni nodomata. Bijus

fchais profefors M. M. Rowakenftis ufnehmees fcho leetu, un winam jau peetefts 500,000 rbf. leels dahwinajums. Dahfite pilfehitas dorbineeki jau efot isftrahdajufchi faunds uniwersitates ftatutus. Preefch augftakas wadifchanas tiffhot eegelta lomitaja is labakeem leetpratejeem. Gefahft gribot ar tautas fainneezibas finibu fapultati, wehlat atfahfchot dabas finibu fapultati. Peelaidiffhot tilpat wihreefchu, ka feeweefchu ftudentus.

No Helffingforsas. Repafihjams twaitonis eerabds 25. augufta nakti pee 25 kilometri no Jakobftabtes atthlads Kaulfcher falas. Migld wifch ufstrehja uf fchfka. 26. augufta tifa twaitonis fapridfinats. Wibus dafa nogrimo, lamehr abi gait wehl redjami uf uhdens. Fugis wifa flinffchu un kara materialu lahdiru. Uf krafta tifa neweftas 13000 magafinas flintes un trihs kasts ar rewolwereem, kur tds apfahroja rota faldatu. Fuga wahrd d bij fahmehrets ar kraffu.

No Diftifas. Waku breesimu deenas nam wehl aprimufchdas un telegrafs nef jau atfal no Kaukafijas wehrtis, ka meera wifni isplatotees arween tahlat un plafchal pa wifu Kaukafiju lihds pafchdm Perfijas robeffchdm. 28. augufta pee nahlfchdas finas no Sangesufkfas un Dfhebraiffkfas apfinklem, ka Tatari fahfahbijufchi puhfus, wetdm teem par peebedrojufchees Tataru tautibas poltjijas eerehdni un iffludinajufchi „gafawatu“ (swehtu karu), fwehtus karogus nefdami, fawj un nahme Armenu eefshwotajus, neiffchiroi ne fahrtas, ne wejuma. Wairaf tuhflofchu Tataru jahneeku pahrgahjufchi par Perfijas robeffchdm un faweenojds ar fteptawu puhkeem. Minfende fahdchd nogalinati pahri par 300 wifada wejuma Armenu; behrmu eefchdas fweefch funeem apeffchirni. Nebaudsi, kas wefeli palikufchi, peegreesti mulmulamu tizibai. Tataru nemeeru pahneemt ds apgabalds kara-fpehta glufchi maf, un pa leelakai dalu newas nam. No daudfjam Eriwanas, Waku, Zelifamewas gubernu weetdm nahf wifuftrauzofchalds finas. Zurenes Armenu eefshwotajeem draud pilniga bojd eefchana. Nemeerigajeem Tataru puhkeem wehl peebedrojufchees 4000 apbrunoti Kurbi no Arakfas upes otra krafta t. i. no Perfijas robeffchdm No Diftifas telegrafe 30. augufta: Watar ap plfti, 9 wafard lahds 2000 perfonu leels fahfchu bars, pa leelakai dalai fozialdemokrati, eelaufds ar waru pilfehitas dom d fahfhturetufmufinoschdas runas pret waldbibu. Polizijmeiftars ufziginajofapulzetos ifflifit. Te no puhla tifa ar rewolwereem fchauts uf fapuleem, kuri domes ehfai bij apftahjufchees apfahrt. Kafati pehz tam fahfda faldwem fchaut. Kritufchdas — 27 perfonas, ewainotas — 70. — Waku birfchos komitejas preefchneefas fchokitijis, ka „Ruf. Weh.“ rafita, ka no tagadejeem nemeereem ar politifchandan un deffinofchandan zehlfufchees Waku pilfehtra apmehram fchahdi faudejumi: ja teefa, ka nobregufchi 3600 nafas afu torni (urbiumes) ar wifam eetaifem, tab, lai atfal eerihfotu if latru afu torni, kopd ar mafchinam, dreepem u. t. t., tab wajadjetu preefch iftara 10,000 rubfu, ta tab fcham noluhlam ween pamifam kopd 36 miljonu rubfu. Ar to buhtu tifta atjaunotas urbiumes jeb afu torni. Wef tam wajadjetu ne mafaf ka 14 miljonu rubfu, ar lo zelt telpas un fofarmes fapotojeem un ftrahdneekem. Ta tab, lai fchds ruhpnneezibas eetaifes waretu aijauim, wajadjetu 50 miljonu rubfu. Waila preefch tam wajadjetu lahbus 9 mehnefchus. Taitni faudejumi pa fcho laiku ruhpnneekem zelfchotees fchahdi: ftaitot if deenas nafas rajchu ap 1,600,000 pudu, par 22 kap. pudu, ifnahktu 352,000 rubfu fawdejuma par deenu; par wifem 9 mehnefcheem 94 1/2 miljoni rubfi.

No Odesas. Ap 2000 matroffchu, kuri wairaf waj mafaf peedaliufchees pee flotes nemeereem Melnojd juhra, eerabifees drihjud d Odefa. Schos matroffchus fuhit uf tahleem awftumeem un eefkaiis tur fahjneeku ftrehneeku batakonds. Matroffchus zel d pawabis Odesas kara eesirna ofizeeri un 200 faldati.

Widfeme.

No Rigas. Woffchmidtd fabrikas deffchana. 28. augufta pullfien 8 un 15 min., ka „Deen. Zap.“ fino, aif wehl nefinameem eemeefleem isjehlds ugungrehts afziju fabeedribai Woffchmidtd peederigd fpirto un rauga fabrika, kas atrodas I. Sanibu eela N. 25. Ugung bij isjehlfusd dimas weetas reije: fudmalds drabimu nodala, ka ari dshwofli. Eefchrigas un fkrejofchds kolonas ugungdshjejeem peefteidfotees, minetds ehfas eefcheene jau wifa bij apnemta no leefmdm un ugung bija pahrgahjufe uf blafus ehfu, kura atradds rauga ifgarawofchanas nodala, ari tai jumts jau bija pahremts no leefmdm. Schis dimas kolonas eewehroja, ka winam weendam nebuhs eefpehjam uguni aprobefchot, tadehl finoja leelo ugunggrehtu. Tab, pee zam kolonam brihwprahtigo un Ahrrigas brihwprahtigeeem ugungdshjejeem peefteidfotees ar trihs maifa fchuhfitemu peepo-lihdbibu, pehz ischettu ftundu ilga darba isdewas uguni aprobefchot. Pee galigas dshffchanas wif ugungdshjejei noftrohdajate lihds pullfien 9 otra deena. Sudmalu ehfai wifa eefcheene ifdega, tifta failer muhri palika. Otrai ehfai nobega jumts. Ari dala no prejem bojata. — Fabrika ar wifu eetaifi apdewifinata „I. Kreewijas ugungapdroffchinaschanas beedribd“, par 1,200,000 rubfu. Saudejumi wehl nam aprehlnati, bet buht ftipri eewehrojami.

— Walfts domes lozefku wehleschanas noteikumus preefch Baltijas gubernam eefchleetu miniftrija pabeigufe isftrahdal. Rigas pilfehita jau ftrahda pee wehleschanas listu fahfahbijchanas.

— Widfemes gubernatora zirkulars pagafu un muifchu polizijam. Widfemes gubernators ufdeewis fawas gubernas pagafu un muifchas polizijam: 1) aifleegt litum d neadantaf fapulzefchands un faeefchanas. 2) nekamejotees apturet wifaf tds perfonas, kuroz ufstahjds pret priwatu ihpafchumu un perfonifku droffchibu, ka ari tds, kuras ar fawdm waloddm zew-fchds ufmuftinat weetejos eefshwotajus pret waldbibu. Wifaf

